

Štev. 12.

V Ljubljani, meseca decembra 1921.

Leto XXII.

Muca prede . . .

Prede muca, prede,
tri že prede dni,
tisoč nitk napredla,
nitk še konca ni.

Z vatlom meri platno
belo kot srebro,
Vidku mero vzela,
ko je spal z nočjó.

Z nočko Videk spava,
z Vidkom spava smeh,
suknjico mu šiva
muca v treh nočeh.

Prede muca, šiva,
prede — drdrnav —
suknjica gotova —
bo li Vidku prav?

Bo li Videk vriskal,
bo li glasno pel?
Suknjico srebrno
jutri bo imel.

Suknjica srebrna . . .
Kdo jo ima, kdo?
Krajevčič deveti,
Videk naš samó!

Predi, muca, predi,
suknjico sešij!
Čaka nanjo Videk,
čaka tri noči . . .

Jos. Vandot.

ERNEST ŠUŠTERŠIČ:

Vdova Radojevičeva.

ili smo prav na temenu ponosne gore Klobuk. Vsi oznojeni in žejni smo se vračali na svojo kordonsko postajo. Skale so bile razgrete od vročega hercegovskega solnca. Trudni smo šli drug za drugim po ozki stezi in smo mislili na kristalnočisti bunar (vodnjak) v bližini naše trdnjave.

Kmalu smo zagledali prvo hišico — kamenito, neometano, krito s ploščatimi skalicami. Vsenaokolo sam kamen in kakšne naj bodo te uboge hišice, ako

ne kamenite!

»E, pogledamo pri starkil!« se oglasi Šujić. »Vedno je sama. Rada vidi, ako se ustavimo pri njej.«

»Morda je donesla z bunara vode. Jezik se mi je prilepil k nebu od same žeje!« pravi mladi Ahmed.

Nada nas je okrepila in čvrsteje smo korakali nad strmo globeljo. Tuintam je Ahmed zavalil skalo, in spodaj pod nami je mogočno pokalo. V silnih skokih je drvela skala nizdol in tolkla ob pečevje. Ogromne gorske stene so se oglasile v svojem jeku.

Šli smo mimo kritij, ki so jih vojaki napravili za silo. Suh skalnat zid, preperale vreče s peskom, zarjavele žičnate ovire — vse to je pričalo o borbah po teh golih pečinah. A blizu so bili grobovi. In vse je sedaj onemelo. Počiva junak Črnogorec poleg veselega pastirja z ogrske puste. Da, osobito madžarski polki so krvaveli tu zgoraj.

Prišli smo do hišice. — Vrata so zaprta, nikjer žive duše. Šujić jame pozivati starico in trkati na vrata. Vse tiho je notri, ne glasu ne stopinje ni čuti.

»Čudna žena!« mi razlaga Šujić. »Vselej preteče dobršen čas, preden me spozna po glasu. Preveč strahu je prebila tisto noč, ko so vojaki zgrabili njene tri sinove. Žalost ji je omračila um.«

Lepo jo nagovarja Šujić, kakor bi deteta vabil k sebi. Naposled začujemo tih, tožeh glas: »Bože, bože — si li ti, Šujić in tvoji vojnici?«

»Kdo drugi, majka ti mila! Žejni smo, trudni smo — znaš, kaj je siromak vojniki. Dolgo te že nismo videli, majčica, sedi k nam!«

Počasi se jamejo odpirati vrata. Pokaže se drobna sivolasa glava. Suho obličje je vse razorano, oči kakor ugasle.

Boječe je prilezla k nam. Še sedaj jo vidim ubogo, preplašeno, trepetajočo, njo, ki so ji iztrgali iz srca najdražje, kar je imela.

»Majčica, imaš li vode?«

»Nimam!« odgovori žalostno. »Bunar je tako daleč.«

»E, pa vse eno dobro! Sedimo tu v senclo!«

Ko zagleda mene, vpraša: »Kdo si ti in odkod prihajaš?« Moram ji povedati.

»O, bože, bože! Da li znaš kaj o moji deci? Bil si v Trebinju, videl si jih, čul si jih — moje sokole! Reci, kje si jih videl, kje si jih čul!«

Krčevito me je zgrabila za roko, v njenih očeh je zasijal čuden blesk.

»Recite ji,« mi je dejal Šujić v pomanjkljivi švabščini, »da ste jih videli v Trebinju zaprte in da pridejo, ko bo konec vojne!«

Poslušala me je. Njene oči so se napol zaprle. V duhu je zrla svoje sinove v ječi, čakajoč na odrešenje.

»Kako bi jih obesili, njih nedolžne! O, pridite, sokoliči moji dobri! Čujte, da je vaša majka umrla in da čaka samo na vas, da jo zagrebetel!«

»Dolgo jih ni, predolgo! Vsako noč jih zrem, kako trpe in umirajo v ječi in na vešalih. Ooo, bože, da se ti osvetiš za muke našel!«

»Osvetiti se hočel!« je zaklical Šujić.

»Osvetiti se hočel!« je ponovila starka. Molčali smo vsi, zroč toliko nesrečo. Svetnica mučenica je zrla v daljo. Strog je bil njen obraz, ko je govorila skoraj zase spočetka, a čimdalje bolj se je krepil njen glas in postajal odločen. Tako govore tisti, ki jim je dano zreti resnici v obraz, ko je drugim še zakrita.

»Ali poznate našega krvnika, onega avstrijskega generala v Trebinju? Trdo srce ima kakor kamen! Že sam naš zdih zadostuje, da pada po srbskem hrbtu bič; ej, kako globoko se je že zarezal v meso! Vedno iznova se šibe grozna vešala. Njegovo sovraštvo je slepo in strašno! Preliva potoke krvi, a zaradi nedolžnih bo dal Gospod znamenje svoje pravice. Pravična osveta udari naše krvnike v njihovem napuhu in jih poniža v beračel!

»Gospodar sam bo moral iti po svetu kakor zavržen izdajica, ki je izdal človeka — brata! Ljudstva bodo kazala nanj. Pregnanec bo sedel brez moči — okruten tiger v železnih sponah. Tvoje lastno véliko ljudstvo te zavržel!

»Bele sence nedolžnih žrtev vstanejo iz neblagoslovljenih grobov in blagoslove osvobojeno domovino! O, kdor dočaka tistega dne. zanj ne bo lepšega v vsem življenju!

»In pride čas, ko se bodo vračale kosti mučenikov v domačo grudo iz tujine! Sveti prah žrtev posveti domovinska tla! Ljubezen

sezida na njih eno samo svetišče. V njem govori en sam troimenski narod svojemu Bogu prisego! Porodi se svetel dan in iz keliha božje ljubezni lije na našo s krvjo odkupljeno domovino blagoslov! ...»

Prenehala je starica. Njene oči so zrle zamaknjeno v daljo. Tiho smo sedeli pod drevesom poleg prerokinje.

Segreti zrak trepeče nad razbeljenimi pečinami. Kam romajo naše misli, kam si jih povedla, ti svetnica?

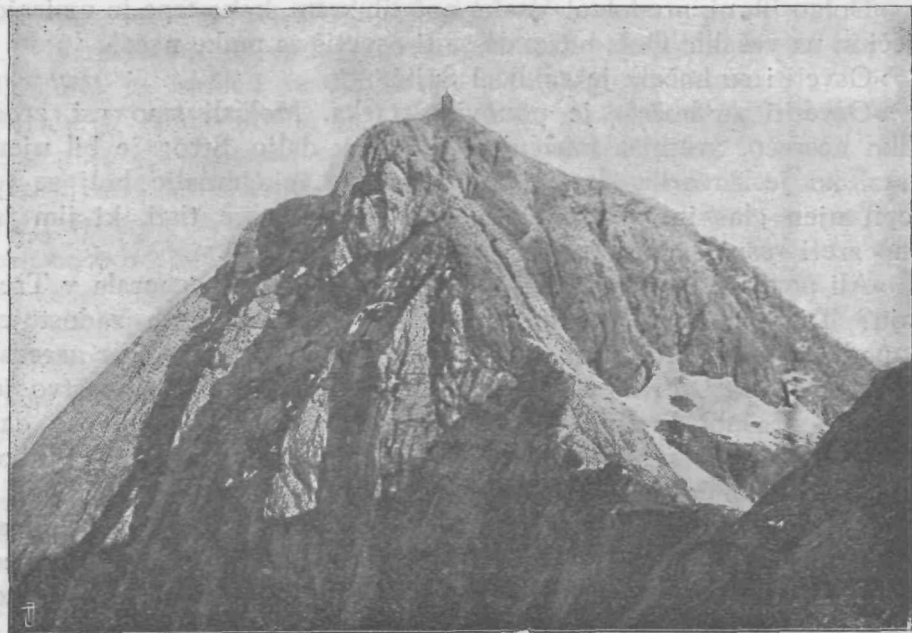
Vse je mirno, začarano v opoldanski sen, zdajci počí bogve kje strel, tisočeren jek se prelija med gorskimi stenami.

Poklicalo nas je in smo vstali v nadi silnejši kot prej.

In kdo je potrdil v nas upanje, ki nas ni varalo? Ti mučenical

Vem, zagrebli so te in bele sence nedolžnih žrtev so te spremile v raj. Tvoji sokoliči!

Glej, kako raste svetišče troimenskega naroda! Ni še dovršeno, a čas ga dopolnjuje!

VRH TRIGLAVA

LADISLAV OGOREK:

Ivan Hribar.

Ob sedemdesetletnici njegovega rojstva.

Trd bodi, neizprosni, mož jeklen,
kadär braniti je časti in prave
narodu in jeziku svojemu!

Josip Jurčič.

ed najodličnejšimi sinovi našega naroda stoji minister Ivan Hribar, danes prvi kraljevi pokrajinski namestnik v Ljubljani, mož izredne delavnosti in vztrajnosti, ki vse svoje življenje misli na svoj narod in dela zanj.

Rojen je bil Ivan Hribar dne 19. septembra 1851. v Trzinu pri Mengšu v kamniškem okraju v preprosti kmetiški hiši. Šolal se je v Ljubljani in Novem mestu, kjer se je začel že v prvih gimnazijskih razredih učiti ruskega in češkega jezika. Že kot mlad dijak se ni čutil samo Slovence, ampak se je s ponosno samozavestjo imenoval tudi Slovana. Zato so že mladeniča začele zasledovati tedanje Slovanom neprijazne oblasti, ki so Hribarju nehote naravnale pot v zlato slovansko Prago.

Tukaj se je šele prav navzel iskrenega slovanskega duha ter si pridobil velik krog odličnih prijateljev, ki so ga vedno krepko podpirali, kadarkoli je iskal pri njih pomoči v zadevah, tičočih se koristi našega naroda in posebe naše bele Ljubljane. Razvoj in napredek Ljubljane sta bila Hribarju vedno pri srcu.

Ko se je vrnil iz Prage v Ljubljano, so ga someščani poslali v ljubljanski občinski svet, kjer je jako uspešno deloval dolgo vrsto let. In ko je l. 1895. strašni potres malone razrušil Ljubljano, so Hribarja izvolili za ljubljanskega župana, zavedajoč se, da ne morejo usode nesrečnega mesta izročiti bolj skrbnim in deloljubnejšim rokam. Nihče se ni varal v pričakovanju! Ob neumornem delu župana Hribarja se je iz razvalin dvignila Ljubljana vsa prenovljena in polepšana.

Hribar, ki se je bil priučil vsem slovanskim jezikom, je gojil najožje vezi z vsemi slovanskimi narodi. Mnogokrat je potoval na slovanski sever in slovanski jug, kjer je seznanjal naše slovanske brate z vrlinami, potrebami in zahtevami našega naroda. Povsod je z besedo in peresom dvigal našo čast, skrbel za naš ugled in se neustrašeno boril za naše pravice. Kot deželni in državni poslanec in kot župan ljubljanski je vedno in povsod v polni meri izvrševal prosto

voljno prevzete dolžnosti v korist naše splošnosti in v duhu slovanske vzajemnosti.

S tem pa si je nakopal smrtno sovraštvo bivše Avstrije. In ko je izbruhnila svetovna vojna, so Hribarja zaprli kot državi nevarnega človeka ter so ga vlačili po ječah in taboriščih. Ko pa se je Avstrija

razsula ob zmagi srbskega orožja, se je Hribar vrnil v osvobojeno domovino. Naša vlada ga je poslala kot prvega ministra poslanika naše kraljevine v Prago, ki je svojega dobrega, starega znanca z navdušenjem sprejela. Iz Prage je pozval naš kralj Hribarja v Ljubljano

kot svojega prvega pokrajinskega namestnika. Bela Ljubljana je slavnostno sprejela svojega zaslužnega častnega meščana.

Slovenska mladina vidi v Ivanu Hribarju vzor neutrudnega in vztrajnega narodnega bojevnika, ki se ne ustraši nobenih zaprek in nobenih težav, kadar hoče, more in mora koristiti in služiti domovini! Ivan Hribar dokazuje slovenski mladini, da se more sin preproste kmetijske hiše z lastno silo in neomajno, jako voljo dvigniti tudi do najvišje častne, pa odgovornosti polne službe.

Naš list ima še poseben vzrok, da se spominja rojstvene sedemdesetletnice Hribarjeve. Ko smo pred XXIII. leti ustanavljali »Zvonček«, nam je stal z dejansko pomočjo ob strani v Zagrebu Ljudevit Tomšič, v Pragi Jan Lego in v Ljubljani tedanji župan — Ivan Hribar. Tomšiča in Lege danes ni več med živimi. V svobodni domovini pa živi krepak po telesu in zdrav po duhu Ivan Hribar, ki mu k njegovi sedemdeseti rojstni slavi naš list pošilja iskrene čestitke in pozdrave!

JANKO LEBAN:

Usmiljeni deček.

tari oče Petranov je imel navado, da je o ugodnem vremenu rad sedel pod hišno lipo ter kadil svojo pipico tobaka. Nekega pomladnega dne je zopet tu sedel ter gledal v jasno nebo. Zdajci priskaklja k njemu njegov vnuček Jožek. Kodravo glavico skrije staremu očetu v naročje in se veselo smehlja, kakor da se mu je bogve kaj tako prijetnega prigodilo.

»Jožek, pa se ti je le kaj dobrega prigodilo, ker si tako vesel? Čitam ti to iz oči!« pravi ded.

»Da, da!« odgovori deček. »Le pomisli, dobri dedek! Danes smo sedeli pod drevesom v gozdu jaz, Lukčev Janezek in Mlinarjev Dolfek. Igrali smo se štacunarje. Kar nekaj zašumi v drevesnem listju in — misli si naše začudenje! — majhen ptiček pade iz gnezda na tla! Videl sem takoj, bil je čížek. »Uboga živalca!« sem rekel, Lukčev Janezek pa приметne: »Ah, kaj! Pusti ga, saj vidiš, da je mrtev; igrajmo se naprej!« —

»Ne!« zakliče Mlinarjev Dolfek. »Ta ni še mrtev, saj se še giblje. Pohoditi ga hočem do mrtvega, da se ne bo dalje mučil!«

»Stoj!« ugovarjam jaz in primem Mlinarjevega Dolfka za jopič. »Nihče se ne predrzni storiti ptičku kaj žalega!« —

Oba prasneta v smeh in hitita od mene. Jaz pa vzdignem ptička. Ah, kako je uboga živalca milo čivkala ter odpirala kljunček, kakor da bi hotela jesti.«

»Pa bi bil ptička postavil zopet na drevo ali položil v gnezdece k njegovi mamicil!« seže dečku ded v besedo. »Gotovo bi se bila živalca kmalu opomogla.« —

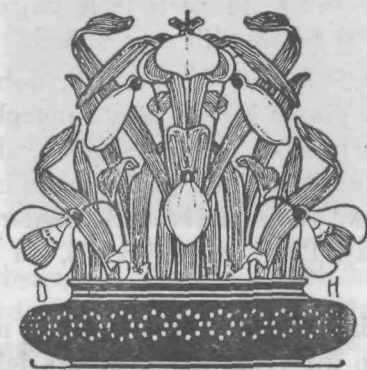
»Res,« odgovori deček, »slišal sem, kako sta kričala oba stara, kakor bi klicala malega uskoka. Toda gnezdo je bilo previsoko, a jaz tudi nisem mogel dobro plezati s ptičkom v roki.«

»No, kaj si potem storil s ptičkom?« povpraša stari oče.

»Nesel sem ga v hišo,« pojasnjuje deček. »Narédil sem mu sam gnezdo. Prav mehko sem mu postlal ter mu iskal črvov in mušic. O, jedel jih je tako rad! Pa pojdi z mano, dedek, da vidiš, kje ptiček ležil!«

Tako govoreč, je deček potegnil starega moža za sabo v hišo. In res: v kotu v izbi je ležal ptiček, okrog njega slama in seno. Ko je zagledal svojega rešitelja, je začivkal in poizkusil zleteti iz gnezda. Jožek pa je rekel: »Le ostani, le ostani! Zdaj še ne smeš vun! Ko pa ozdraviš in se poživiš, te vzamem s sabo v zeleni gozd. Tam lahko poletiš na drevesa ter se poveseliš s svojimi tovariši!«

Stari oče je bil do solz ginjen spričo tega prizora in veselilo ga je zlato srce brdkega vnučka! Burno je dečka prižel na svoje prsi ter vzkliknil: »Bog te blagoslovi, vrli otrok! Dobro srce ima on, ki se mu tudi žival smilil!«

KAREL EWALD:

Pripovedka o dvonožcu.

Prosto priredil in z risbami opremil *Dragotin Humek*.

11. ZADNJI POIZKUS.

ekaj dni po onem zborovanju na travniku je ležal lev ponoči v svoji špilji. Srepa je zrl predse. Levinja je spala ali pa se je le pretvarjala, da spi. Zdaj in zdaj je globoko vzdihnila. Gozd je molčal.

Znal je lev, zakaj vzdihla levinja. Vse je vedel, kar so govorile živali. Prav vse. Tudi roganje in zabavljanje ga je doseglo. In pozabil ne bo onega, ki je o njem sodil najbolj podlo in prezirljivo. O, še bo v gozdu red! Tedaj se snide z vsemi. Levinja ga venomer prezira in zasmehuje. Pa bodi! Prosila bo oprostitev. Vrnila se bo ljubav in spoštovanje. Deca ga bo imela rada kot nekdanj. Živel bo v zgodovini gozda kot kralj, ki je prebil težke preizkušnje in — zmagal.

Vstal je lev in odšel v gozd.

„Na lov gre!“ je bleknil ponočnjak jež, ki ga je opazoval.

„Suh je kakor trlica,“ se je oglasil netopir. „Kožuh visi na njem, kakor bi ga obesil na plot!“

„Že dolgo ni lovil,“ je rekla sova. „Oči mu sijejo v lačni luči.“

Levu pa ni bilo do lova. Kakor v snu je ubral pot proti dvonožčevemu domovju. Jelen mu je preskočil pot, a lev se ni zmenil zanj. Plazil se je dalje vse do plotu, ki je obdajal poslopja. Preskočil je ogrado in legel v grmičevje prav pred vhodom v hišo. Ležal je in prežal. Nihče bi ga ne mogel videti. Le rumenkaste oči so žarele skozi listje. Z enim skokom bi preskočil razdaljo med grmovjem in vrati.

Tisto noč se je dvonožec v nemirnem spanju premetaval po ležišču. Pes je tako divje lajal, da se je dvonožec naposled docela predramil. Vstal

je, da bi pogledal. Luknjo, ki je bila skozi njo izginila gos, je bil že prej zamašil. Pes ni prenehal lajati. Vzpenjal se je po gospodarju. Dvonožec je odprl lino in posluhnil v noč. Ničesar ni opazil. Pomiril je psa in legel. Kmalu je pa začul, da je konj v hlevu nemiren. Krava je strahotno mukala. Perutnina je udarila v kokodajs in krik. Vsebolj je naraščal naglušni hrup. Dvonožec je pogledal v hlev. Živali so se tresle od strahu. Konj je bil ves potan. Kokoši in race in gosi so nemirno frfotale po kurnikih.

„Kaj neki pomeni to?“ je pomislil dvonožec, pa je odprl vrata in stopil na prag neoborožen in neoblečen, kakršen je bil vstal z ležišča.

V hipu zašumi grmovje. Lev se vrže na dvonožca. A temu se posreči, da odskoči za vrata in jih zapahne. Nekaj trenutkov je ves preplašen čakal in ni vedel, kako in kaj bi.

Pokukal je skozi luknjo v vratih. Lev je prežal pred grmom. Rumene oči so se mu zlokobno svetlikale. Nepremično je štrlel pogled v vrata. Pripravljen je bil na skok.

Dvonožec je končno spoznal, da se mora baš sedaj odločiti boj, ki sta ga z levom odlašala vse do one noči. Zahotelo se mu je, da bi priklkal sinove. Splazili bi se skozi stranska vrata in napadli leva za hrbtom. A vsi sinovi ne spe na istem kraju. In na vzhodu je že vstajalo jutro. Kaj, ko bi v tem stopil kdo izmed njegovih ljudi na prag, naravnost levu v žrelo!

ln ko je razmišljal, ga je minil strah. Zavedal se je, da je levu kos in da ga ubije sam brez pomoči. Tiho je izbral dve najboljši sulici, otipal njih osti, odprl vrata in stopil na prag.

Glej, leva ni bilo!

Dvonožec se je skrbno ogledal na vse strani. Bil je prevejan lovec, ki zna, kako se taki reči streže. Lev je gotovo skrit kje v bližini. Treba je torej mirno čakati. Krčevito je stisnil sulico in se pripravil na boj. Zašustelo je v grmovju. Med listjem je blisknilo oko. Dvonožec ni več odlašal. Če ga prehití lev, je izgubljen.

Z veliko silo prileti prva sulica in se zasadi levu v oko. Strahovito rjojenje! Hipec pozneje mu predre druga sulica prsi in obtiči sredi srca.

Zbudilo je rjojenje družino. Vsi so pritekli pogledat. Lev je ležal mrtev. Še v smrti je bil ves strašen in veličasten. Pes ga je oblajal. Tudi ugriznil bi ga bil, pa ga je dvonožec zavrnil.

„Pusti ga! Bil je kralj gozdov. Sedaj je kraljestvo moje! Pojdite in povejte to resnico vseokrog!“

Pa so odrli leva in obesili kožo na visok drog sredi polja, da se je videla daleč po okolici.

„Lev je mrtev, mrtev!“ se je drl vrabec pri vsakih vratih. „Dvonožec je ubil kralja gozdov! Odrli je kralja in obesil kožo kot strašilo na drog. Sam sem vse videl!“

Romale so živali od vseh plati k tistemu drogu, da bi videle. Boječi pogledi so uhajali k naselbini dvonožca. Ptice so prestrašene krilile po zraku in ogledovale grozni prizor.

„Vse je končano!“ je rekel jelen.

In bilo je končano.

Tistega dne je prišla k dvonožcu opica. Sedel je pred hišo.

„Dober dan, gospod!“ je pozdravila.

Dvonožec jo je gledal, a ni odzdravil.

„Čul si morebiti, da sem te obrekovala,“ je čvekala opica. „Res je, bila sem neprevidna. Veš, treba je, da smo previdni. Ubožne rodovine sem. Sorodstvo, hm. — — Otroke imam, in težko mi je življenje. Tudi udaril si me. Veš, takrat. Menda je sedaj poravnano!“

„Kaj hočeš?“ jo je prekinil dvonožec. „Za tvoje čvekanje nimam ni časa ni volje!“

„Počasi, počasi!“ ga je tolažila opica. „Saj pravim, da imaš lepe uspehe. A tudi sreča ti je bila dobra. Imas tudi zmožnosti. Imenitno si opravil svoja dela. Tisti prigodek s konjem je bil krasen. In sedaj si ugnal leva . . .“

„Povej, čemu se čeljustiš?“ se je zadril dvonožec.

„Hotela bi delati s teboj. Z združenim delom bi premagala ves svet.“

„Budalo! Kaj bi s teboj! Neumna žival si brez haska. Izgini, sicer ti ustrojim kosmato kožo, da me boš pomnila!“

Opica je odskočila, odnehala pa ne.

„Daj, premisli si!“ je rekla. „Mnogo sicer veš in premoreš, koristila bi ti pa le. Živalim bi prinašala tvoje ukaze. Tudi znam mnogokaj, česar ti ne razumeš. Učila bi se od tebe in ti od mene. Opazovala sem te in si že marsikaj zapomnila. Nisem tako neumna ne . . .“

Pa je zgrabil dvonožec opico za roko in pozval družino.

„Poglejte!“

Prišli so in zijali opico.

„Tale prismoda hoče delati z menoj v družbi. Pravi, da že vse zna. Dajte, zaprimo norico v kletko, pa nam bo v dolgih deževnih dneh za kratek čas!“

Opica se je branila in grozila in zabavljala, pa ni vse nič pomagalo. Smejala se je družina dvonožčeva. Sinovi so ročno zgradili kletko, pa so zaprli vanjo opico. Vsa skremžena je sedela odslej v svoji ječi, zabavljala ničvrednemu dvonožcu in iz dolgega časa lovila bolhe.

* * *

Dvonožec je mirno nadaljeval svoje delo. Vsebolj je rasla njega družina. Nasledniki dvonožca so se naselili po vseh kotih zemlje in so ji še danes gospodarji.

Zvezda utrne se . . .

*Zvezda utrne se . . . Daleč,
daleč za gore hiti;
v daljni deželi kraljična
mrtva na odru leži . . .*

*Tiho skoz okence svesda
splava k kraljični nocej,
svečic tam tisoč leskeče,
lilij dehti tam nebroj.
Tamkaj nad sglavjem kraljični
sveti se, sveti lepó,
v beli ji sije obrazek,
v mrtvo ji gleda oko.
Kakor v nočeh na nebesih
zdaj se nad odrom smehlja,
ah, in kraljični na licih
svesde se svit lesketa;
sklepa ročice kraljična,
svesdi se tihi smehlja . . .*

*V jutru pa dvigne se svesda
daleč nad belo goró,
dušici mrtve kraljične
kaže pot v sveto nebo . . .*

Jos. Vandot.

Srbske narodne pripovedke.

Preložil *Fran Erjavec*.

V.

VOLK Z ŽELEZNO GLAVO.

ivel je pastir in nekoč, ko je čuval ovce, pride iz šume volk z železno glavo in mu pravi: »Sedaj te bom, Petre, pojedel!«

Peter ga začne prositi: »Nikar, stric, nikar sedaj! Počakaj me, da se oženim. Tedaj mi pridi na svatbo, pa me pojej!«

Volk pristane na to, upajoč, da dobi na svatbi poleg pastirja še koga. Ko pride do ženitve, je pastir že pozabil na volka. Ali ko so se peljali svatje na vozovih mimo gozda, vodeč nevesto, stopi prednje volk z železno glavo in zakliče: »Stopi, Petre, z voza, da te pojem!«

A naš Peter, samo da bi rešil svate, skoči z voza in beži, a volk za njim. Peter beži in beži, med begom se ozre nazaj, a volk mu je za petami. Tako je bežal do večera. Na noč zapazi pred seboj hišo in plane vanjo. Tam opazi ženo, ki grebe z golimi rokami po žareči peči. To je bila solnčeva mati. Peter hitro odreže kos svoje obleke ter ji ovije roke, a solnčeva mati ga vpraša: »Kako prideš ti sem, zlata dušica?«

»Prignala me je nesreča, mati! Glej, preganja me volk z železno glavo, pa sem se zatekel sem.«

Nato mu da večerje in ležeta spat.

Zjutraj hoče Peter oditi. Pred odhodom mu podari solnčeva mati rdeč robec ter mu reče: »Glej, Petre, ta robec! Ko prideš do vode, zamahni samo z robcem preko nje, in voda se bo razdelila, da boš prešel na drugo stran kakor po suhem. Tedaj zamahni zopet z robcem, in voda se bo zopet zaprla. Tako stori tudi, ako prideš do gozda!«

On se ji lepo zahvali in odide. Ali kakor hitro je pustil za seboj hišo, glej zopet volka z železno glavo, ki leti za njim, a Peter beži in beži. Tako prileti do vode. Zamahne preko vode z rdečim robcem, ki mu ga je dala solnčeva mati, voda se razdeli in on preide kakor po suhem na drugo stran. Zopet zamahne z robcem preko vode, voda se združi in volk ostane na drugi strani. Peter gre dalje, a volk skoči v vodo in jo preplava na drugo stran ter jo ubere za Petrom, ki mu

zopet ne preostane nič drugega, nego da beži. Skoro bi ga bil volk že došel, a on zapazi pred seboj hišo in plane vanjo. Ko je v njej, opazi, da sedi tu lunina mati.

»Dober večer, majka lunina!« ji reče Peter ter ji poljubi roko.

»Dober večer daj Bog, zlata dušica! Kaj je dobrega?«

»Ej, ničesar dobrega ni, majka!« odgovori Peter. »Glej, preganja me volk z železno glavo, pa sem pobegnil v tvoj dom.«

Nato mu da večerje in ležeta spat.

Ko se je Peter drugo jutro odpravil, mu da lunina mati hlebčič: »Vzemi ta hlebčič in kadar boš v stiski, ga položi pod glavo, ko ležeš spat in videl boš, kaj se zgodil!«

Peter se ji zahvali in odide. Ali kakor hitro zapusti hišo, ga že čaka volk z železno glavo, ki jo ubere za njim. In kaj je preostalo Petru zopet drugega, kot da beži. Peter beži in beži, a volk za njim in za njim. Skoro bi ga bil že došel, a tedaj dospe Peter do goste šume. Zamahne z robcem, drevesa se razmaknejo in on plane noter. Zopet zamahne z robcem, in šuma se tako zapre, da bi je ne mogla prodreti niti mravlja. A volk ima železno glavo, železne čeljusti in železne zobe ter začne grizti drevesa. Volk gloda ter drobi in vse na okrog lete iveri. Šuma je bila jako velika, a volk pregrize in podere vse ter vdre v šumo.

Ko dospe Peter v sredo šume, položi pod glavo hlebček in leže spat. Ko se zjutraj zbudi, vidi pred seboj čudo: okrog njega stoje tri zveri — lev, medved in ris, gledajo vanj in mahajo z repom. Peter razlomi hlebček na troje ter jim ga da.

A volk z železno glavo je vso noč grizel šumo, še malo, pa jo bo pregrizel. Tedaj zamahne Peter z robcem proti drugi strani šume, ona se odpre, in Peter izide s svojimi spremljevalci vun, zamahne z robcem in zapre volka v šumo. Sedaj odide s svojimi tremi tovariši domov.

Na poti ga prehiti pri neki hišici noč. Vstopi noter, a na klopi ob peči sedi žena.

»Dober večer, matil!«

»Bog ti daj dobro! Odkod ti, Peter?«

»Glej, majka, preganja me volk z železno glavo,« odgovori Peter, ne sluteč, da je žena mati volka z železno glavo. Pove ji vse, kako je bilo, in reče končno: »In tako sem ga, glej, zaprl v ono veliko šumo.«

Volkova mati se dela nevedno in mu reče: »Bi li ostal ti, Petre, pri meni za pastirja? Moj pastir je odšel, in sedaj nimam nikogar, ki bi mi čuval ovce.«

Peter ni hotel o tem niti čuti. Veli, da se mu že toži po domu, kjer je pustil ženo, s katero sta se komaj poročila. Ker pa ženska le tišči vanj in mu obeta dobro plačo, končno privoli in se pogodita.

Preden odideta spat, mu reče volkova mati: »Daj, Petre, ta rdeči robec meni, da ti ga shranim, da ga ne izgubiš.«

Peter se brani, ker ga pa baba nadleguje prav po cigansko, ga ji slednjič izroči. Ko pa Peter zaspi, se splazi ona natihem iz hiše, gre do šume ter izpusti sina.

Ko je odgnal drugo jutro Peter ovce na pašo, se začne dogovarjati volk s svojo materjo, kako bi prišel do Petrove glave. Naravnost ne sme več navaliti nanj, ker ga čuvajo njegovi trije prijatelji.

»Ali veš kaj?« reče volk materi, »izkopli tam, kjer bo molzel jutri ovce, veliko jamo in jo pokrij z deskami. Jaz se bom skril v jamo, in ko bo začel molsti ovce, bom skočil iz jame ter ga pojedel.«

Rečeno — storjeno! Izkopala sta jamo, jo pokrila z deskami, a volk se je skril v jamo.

Ali ko je molzel Peter ovce, ležejo njegovi spremljevalci baš na deske, in tako ni mogel volk ničesar storiti.

Ko Peter z ovcami zopet odide, se splazi iz jame tudi volk z železno glavo in reče materi: »Že davno bi bil on moj, ali bojim se njegovih psov, da mi ne ustrojijo kožuha. Ali veš kaj, mati? Ko odide jutri zopet na pašo, ga pregovori, da ti pusti pse. Ko jih ti za- preš, bo meni lahko opraviti z njimi.«

Ko se odpravlja drugo jutro Peter na pašo, ga začne volkova mati pregovarjati, da bi pustil pse doma. Obljublja mu, da jih bo dobro nakrmila. Peter noče o tem niti slišati. Ker ga pa ona le moleduje in prepričuje kakor ciganka, ga končno premoti, da ji ostavi svoje pse in ona jih nakrmi ter nato zapre.

Tedaj jo ubere volk z železno glavo naravnost za Petrom. Peter ga opazi že od daleč in takoj spozna, kaj je, zato začne bežati v šumo, kjer spleza na drevo. Ali za petami mu je bil tudi že volk, ki začne grizti drevo. Ko ga že precej izgrize, mu zakliče: »Pridi doli, Petre, da te pojem!«

Ko Peter spozna, da bo pregrizel volk drevo, sname z noge opanko, jo vrže volku ter mu reče: »Tu imaš, striček, mojo opanko in jo grizi, dokler jaz ne zakričim, da bo čula vsa šuma in vse ptice v gori, da bom poginil.«

In zakričal je na vse grlo.

To je čul ris ter rekel levu in medvedu: »Meni se zdi, kakor bi kričal naš gospodar!«

»Pojdi, pojdi!« odgovorita ostala dva, »najedel si se in sedaj se ti sanja!«

Medtem je zgrizel volk opanko in zakliče: »Splezaj, Petre, doli, da te pojem!«

A Peter vrče z drevesa še drugo opanko: »Na, striček, glodaj, dokler ne zakličem še enkrat. Naj čuje vsa šuma in vsaka ptica, da bom poginil!«

In zakriči še enkrat.

Na to pravi medved: »Tudi meni se zdi, da kliče naš gospodar.«

»Pojdi, pojdi!« odvrne lev, »preveč si se najedel in sedaj se ti blede.«

Volk zgrize tudi drugo opanko. Tedaj mu vrže Peter klobuk ter zakriči tretjič. Sedaj čuje tudi lev in reče: »Resnično, naš gospodar kliče!«

Skočijo, da bi odšli na pomoč, ali vrata so bila zaklenjena. Tedaj prekopljejo zid in drve v smeri, odkoder so čuli glas. Ko prilete tja, je stalo drevo le še na tenki letvici in le malo je še manjkalo, da se ni zrušilo. Hitro planejo na volka z železno glavo ter ga raztrgajo na drobne kosce.

Tedaj spleza Peter z drevesa, odide v kočo ter naščuva na babo pse, da raztrgajo tudi njo. Potem začne iskati po koči svoj robec in ga najde skritega med neštevilnim blagom. Blago natovori na osla, zbere ovce in odide s svojimi psi domov.

Tam je živel potem srečno in zadovoljno s svojo mlado ženo.

VI.

VILINA GORA.

Bogatin je imel sina edinca. Ko ga nauči ravnati z orožjem, ga pošlje po svetu, ne da bi si nabral denarja, ampak da si pridobi izkušenj in pameti ter da vidi po svetu, kako težko je živeti in kako se je treba mučiti, da se človek v svojem kratkem življenju pošteno preživi. Na pot mu da nekaj denarja, kolikor je smatral, da mu ga bo zadostovalo. Ko ga je oskrbel tako z vsem, mu položi na srce še nekaj dobrih nauk in opominov, zlasti pa, da naj dobro pazi na denar. Nato ga z blagoslovom odpusti.

Potujoč po svetu, pride mladenič v mesto, kjer vidi, kako peljejo baš nekega človeka na vešala. Mladenič se začudi in vpraša, kaj je siromak zakrivil, da so ga obsodili na smrt. Odgovore mu: »Ta človek je naredil velike dolgove in ker sedaj ne more poplačati, je zaslužil po zakonih našega mesta smrt.«

Ko mladenič to sliši, vpraša sodnike: »Gospodje, je li mogoče, da odkupim tega siromaka od smrti in da plačam, kar je dolžan?«

Oni mu odgovore: »Zakaj ne! Plačaj toliko in toliko in tu imaš obsojenca, pa naredi z njim, kar hočeš!«

On zbere ves denar, kar ga je imel in končno še vso obleko razen srajce in ko odšteje, kar je bilo treba, mu dajo sodniki obsojenca, in mladenič odide z njim po svetu, proseč od vrat do vrat.

Ko nekega večera skupaj spita, reče odkupljenik: »Jaz sem se že naveličal tega življenja, a še bolj sem žalosten, ko gledam tebe, ki trpiš zaradi mene. Hajdiva rajša v vilino goro, kjer dobiva neko mojo posestrimo, in ona nama pove, kako bi oba obogatela.«

Mladenič na to pristane in odpravita se k vilini gori. Potujeta po skritih stranpotih: odkupljenik je šel naprej, kažoč pot, mladenič je pa stopal za njim. Tako sta prišla do nekake gore, katere vrh se je dotikal lune, a s srebrnega drevja so viseli zlati listi. V sredini opazita velik plamen, nad katerim se je dvigal dim.

Ko mladenič to vidi, se prestraši in vpraša svojega tovariša: »Kaj je to? Kaka čuda so to?«

On mu odgovori: »Ne boj se! Vse to je last moje posestrime in njene matere in zato tudi najina, samo znaj, da se jima ne smeva javiti midva naenkrat ter ju presenetiti. Odšel bom sam in se jima javil ter jima rekel, da sva prišla k njima in da hočeva živeti pri njih. Ti me počakaj tamle pod onimle drevesom, ki je iz suhega zlata in ki ima biserno listje, a pazi, da ne boš od prevelikih začudenj zinil niti besedice, dokler se ne vrnem zopet k tebi, ker to drevo je last vseh vil. Pod njim se kopljejo poleti in če opazijo tu kakega mladeniča, ga očarajo z očmi ter izpremene v kako žival.«

Ko to izpregovori, izgine, kakor bi se pogreznil v zemljo.

Ko se mladenič naveliča čakati, začne šetati po gori, dokler ne naleti na krog krilatih devotk. Hitro se skrije, da bi jih gledal na skrivnem ter čul njihovo petje. Na nesrečo ga pa opazi največja in najlepša devotka ter ga začara z očmi, in tedaj postane nem in slep. Prestrašen začne plakati in plakati, dokler ne priplava na krilih k njemu odkupljenec, ki ga prime za roko in mu reče: »Ne boj se! Kaj ti je?«

Mladenič mu pokaže z rokama, da je onemel in oslepel. Ko odkupljenec to vidi, izvleče izza pasa malo, zlato piščalko, spleza na drevo ter počne svirati, dokler se ne začnejo zbirati od vseh strani vile, sestre in posestrime odkupljenca. Bilo jih je toliko, da jih ne more prešteti nihče, in vse so začele nabirati po gori zdravilnih zelišč. Dajo jih mladeniču, da jih poje, z drugimi mu namažejo oči in tedaj

je zopet zagledal, in stekel mu je tudi govor, desetkrat lepši in boljši, nego ga je imel prej.

Na to ga sprejmejo v svojo družbo, ga oženijo in dajo mu neizmernega bogastva.

Ko je pa postal star, se priporoči pospodu Bogu ter se povrne domov. Doma najde še komaj živega očeta, se mu oprosti ter ga nato pokoplje. Potem je živel do smrti kot pravi kristjan, a vsako leto po enkrat je odšel v vilino goro obiskat in pozdravit svoje sorodnice in posestrime.

Jaz bi stopil . . .

Jaz bi stopil vrh planin,
v srcu poln željā,
poletel kot ptič z višin
daleč, daleč tja —
s trumo brzo nebnih ptic
na srebrn oblak,
v letu mehkih perutnic
silen in lehak.

Tja odjadral bi, kjer žarno
solnce je doma,
ki tako nam radodarno
z žarki je zlata.

In odjadral dan bi drugi
v svate na zaton,
kamor pade v sveti tugi
v svoj škrlatni tron
solnce — kralj naš — ko priroma
trudno na večer
v pokoj bisernega doma
v svoj svečani mir.

Tam na vekomaj ostal bi,
žejen pil prostost,
pri vesoljstva kralju kralj bi
bil in njega gost.

Miroslav Kunčič.

NA NAŠEM MORJU

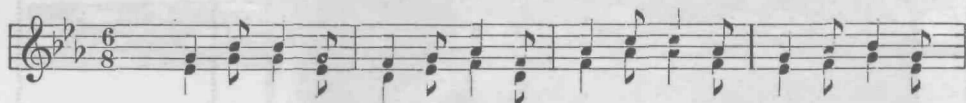

Zimska.

Živo.

Besede dr. Fr. Zbašnika.

Zapisal Janko Žirovnik.

1. Mr - zli ve - tri so pri - pe - li in pri - ne - sli sne - žec be - li.
2. Sne - žec pa - da, ve - dno pa - da, be - li že so gozd, li - va - da,
3. Hajd s sanmi po str - mem bre - gu, hajd niz - dol po be - lem sne - gu!
4. Hajd s sanmi po str - mem bre - gu, hajd niz - dol po be - lem sne - gu!
5. Ko smo do - li, pa spet go - ri gre - mo s tež - ki - mi to - vo - ri.

1. Sne - žec pa - da, pa ne vba - da, je me - hak.
2. log in nji - va: vse po - kri - va sve - tli tlak.
3. Kar po vr - sti v druž - bi čvr - sti: to je vlak!
4. Sko - či s ti - ra, ne u - mi - ra še ju - nak!
5. Go - ri, do - li, na - o - ko - li sto - krat vsak!

Rešitev uganke v 11. št.

Žila — pila.

Prav so rešili: Milivoj in Ljubo Humek v Mariboru; Milko Apih, I. let. učiteljska v Mariboru; Marjan Šešek, IV. b razr. v Sp. Šiški; Ivo Brnčič v Ljubljani; Boris Fakin, učenec III. razr. lj. š. v Ribnici; Ženica Rebčeva v Litiji; Dragoslav Tomažič, učenec IV. b razr. v Sp. Šiški; Vajda Boris, dijak III. razr. real. gimn. v Ptuj; Nela Primčeva in Vanda Vrhovnikova, učenki IV. razr. v Šmartnem pri Litiji; Črtomir, Bogomila in Darinka Zorec v Ljubljani; Gvido Hrašovec, učenec I. b gimn. v Novem mestu; Ladik Wisinger v Litiji; France Gorsič, učenec IV. a razr. na Vrtači v Ljubljani; Bogomir in Adolf Brezovšek, učenca na Vranskem; Ivan Wendling, učen. IV. razr. v Kranju; Mirček Rosina, učen. V. razr. v Brežicah. Tajinstveno uganko v 8. — 10. šte. sta tudi prav rešili: Vida Koroščeva in Milka Kavčičeva v Sulincih (Prekmurje).

Krasna knjiga.

V zbirki »Slovenski pesniki in pisatelji«, ki jo tiska in izdaja Učiteljska tiskarna v Ljubljani, je ravnokar izšel V. zvezek. V

tem zvezku, ki obsega 486 strani, so priobčeni izbrani spisi za mladino našega slavnega prirodoslovca in pripovedovalca Frana Erjavca. Knjigo je z risbami

okrasil Fr. Podrekar, priredila sta jo pa — kakor knjigo Levstikovih izbranih spisov — Fran Erjavec in Pavel Flerè. Knjiga stane 28 din. — Krasna knjiga po obliki in opremi, še krasnejša, prebogata po vsebini. Ako jo vzameš v roke, se ne moreš ločiti od nje — toliko je v njej mikavnosti in privlačnosti. V Erjavčeve spise nas uvaža izčrpno pisan življenjepis, knjigo pa zaključuje tolmač. Knjiga mora biti ponos in kras vsake knjižnice!

Severna Amerika in šolstvo.

V Združenih državah Severne Amerike je 27,686.467 mladine, ki je stara od 5 do 18 let. Od te mladine hodi v razne šole 20,853.516. To mladino poučuje 651.709 učnih oseb, in sicer 106.194 učiteljev in 545.515 učiteljic. Vse učne osebe dobivajo na leto 421,884.254 dolarjev plače. Državljanji prispevajo za šolstvo na leto 763 milijonov 678.089 dolarjev.

Ameriški milijonarji.

Leta 1917. je bilo v Združenih državah Severne Amerike 6664 milijonarjev. Od teh milijonarjev je bilo 920 tvorničarjev, 120 posestnikov (farmerjev), 716 bankirjev, 206 odvetnikov, 27 zdravnikov, 452 žená, raznih drugih 4223. Število milijonarjev raste od leta do leta, kar je razvidno iz teh podatkov: leta 1914. jih je bilo 2348, l. 1915. že 3824, l. 1916. je število naraslo na 6633. Koliko je siromakov, tega ne vemo. Števila molče...

Kabel.

Brzovavno zvezo med Evropo in Ameriko napravlja kabel. Veliko bakrenih žic je povitih tako, da se ne dotika druga druge, ampak je vsaka žica zase. Ta zvitek žic je položen v morje in po teh žicah pošiljajo brzovavke iz Amerike v Evropo in obratno. Tak zvitek žic imenujemo kabel, po kablu poslanemu poročlu pa pravimo kabelgram. V l. 1919. so poslali 2,913.250 kabelgramov, ki so veljali 19,749.068 dolarjev.

Ob morju.

Burja je. Piha že od včeraj. Morje je razburkano, da voda na vse strani prši in leti z burjo po zraku. Videti je, kakor bi se kadilo. Zamišljen sedim ob morju na skali. Pod mano je pené se morje. Hipoma se približa velik val in trešči z vso

silo ob skale. Voda se visoko zapeni in razprši po zraku. Prebudim se iz misli zaradi tega, ker me je voda nemilo polila po obrazu in obleki. Vstanem in gledam čez morje. Na oni strani, kjer so Italijani, se valovi še močneje penijo kakor tukaj. Pred mano v daljavi se vzdiguje otok Krk, na jugu se vidi v megli gorovje Velebit, proti severozahodu pa se vidi Učka gora in Istra. Za griči je Reka, 32 km od Crikvenice.

Vsi otoki, Dalmacija, Istra itd. so pod italijanskim jarmom. Tudi moja domovina, solčna Primorska, je pod Italijanom. Tujčeva roka se okorišča s pridelki, ki jih dobavljajo naši kmetje z velikim trudom in s krvavimi žulji. Težka je tujčeva roka!

Vedno več in več valov prihaja. Morje treska ob skale, bobni in rohni, se peni in zaganja v zrak, potem pa se kapljica za kapljico izgublja v zemlji. Tako je kakor bi hotelo reči: »Oslobodi me, brate, zakaj težak je tujčev jareml«

Z nado v srcu sem se vrnil domov, da se to čimprej zgodi. *Bogomil Kavčič.*

»Na našem morju.«

Podoba na strani 267. nam odpira pogled na naše morje, ki ga tako lepo opisuje Ivanka Kalinova v predzadnji številki našega lista. Ob skalinah se penijo morski valovi, v ozadju pa »barčica po morju plava.« — Ali je baš v tej barčici naša gospica pisateljica, tega mi ne vemo. Morda nam o priliki to sama pove!

V spomin Nadi Bogadyjevi.

Kako bridko nas je pretresla vest, da nas je naša od vseh ljubljena součenka Nada za vedno zapustila! Še bolj nam je pa žalost stiskala srce, ko smo prišle po počitnicah prvi dan v šolo. Prostor naše Nade je bil prazen. Vedno se nam je zdela kakor rdeč nagelj med šopkom belih šmarinic. S svojim veselim otroškim smehom je prinašala veselje med nas.

Kako navdušeno je igrala Napoleona na obletnici tega velikega moža.

Bila je vedno marljiva učenka in z veseljem je pomagala slabejšim.

Sedaj je ni več; nagelj se je posušil; vse je sedaj žalostno. A njen spomin ostane v naših srcih, dokler se ne snidemo zopet nad zvezdami!

P. + Š.

Ljubi gospod Doropoljski!

Danes Vam pišem prvo pismo. Vesela sem, da imam »Zvonček«, kjer so lepe pesmi in pripovedke. Stara sem 8 let. Hodim v 2. razred ljudske šole. Jaz se jako rada učim. Posebno veselje imam z risanjem.

Srčno Vas pozdravljam

Anica Serajnikova
v Mariboru.

Odgovor:

Ljuba Anica!

Kako prav je to, da se rada učiš! Nekateri otroci se pa kisajo in cimerijo, se trmoglavo upirajo in zdihujejo — naposled pa le morajo sesti h knjigi. Koliko časa potratijo in kako težko jim gre učenost v glavo, ker se ji z vsemi štirimi upirajo. Ti pa (in še marsikatera Tvoja tovarišica) opravljaš rada svoje šolske dolžnosti, zato si vesela in pametna deklica!

Preljubi g. Doropoljski!

Čital sem, da Vam pišejo učenci. Zato Vam tudi jaz hočem pisati. Jaz sem gorški begunec. Prišli so Italijani, in šli smo iz Gorice. Vse smo morali pustiti, samo nekaj obleke smo vzeli s seboj. Italjanski otroci so po cesti kričali in vriskali, mi smo se pa jokali.

Na snidenje!

Aleksander Klemenčič
pri Sv. Duhu.

Odgovor:

Ljubi Aleksander!

Rad Ti verjamem, da ste se jokali, ko ste morali zapustiti Gorico. Saj kaj je hujega človeku, nego kadar mora ostaviti svoj ljubi dom in ga prepustiti sovražniku? Mislim pa, da tudi Ti upaš z nami vred na srečen povratek v slovensko Gorico. Takrat se bo zgodilo narobe: Ti se boš smejal, drugi se pa bodo jokali!

Ljubi gospod Doropoljski!

V »Zvončku« sem čital opazko, kako Vas naj odslej nazivljemo, zato si tudi jaz dovoljujem nagovoriti Vas z drugim nagovorom. — Imam dva brata in eno sestro, najstarejši sem jaz; najmlajši je star 1 leto. Za svojega patrona ima sv. Alojzija, katekrega god obhajamo ravno danes. To je njegov drugi god.

V našem obližju pri Muri grmijo dan na dan topovi ter ropoče strojnica. Boljševiške bande bi rade vdrle iz Prekmurja, kjer imajo pod svojo strahovlado ubogo tamošnje ljudstvo, tudi v naše Slovenske gorice, da bi se še tukaj dobilo kaj za njihov nenasitni želodec. Iz istega namena napadajo Nemci in Madžari naše jugoslovanske fante, ki so pod poveljstvom generala Maistra; a to se jim ne posreči. Ali Vam smem prihodnjič pisati v cirilici? Sedaj pa moram končati!

Čez hribe in doline naše mlade Jugoslavije Vam pošilja stotero pozdravčkov

Vaš vdani

Ludvik Domajnko,
učenec IV. r. 2. odd. pri Sv. Duhu na
Stari gori.

Odgovor:

Ljubi Ludvik!

Dogodki, ki so se odigrali ob Muri in ki jih omenjaš v svojem pismu, so že davno minili. »Boljševiške bande« so potisnjene z naše zemlje, da se naše ljudstvo zopet svobodno giblje po svojih tleh. Jugoslovenci, ki nam mora biti blaginja in bodočnost domovine nad vse, bomo vedno branili svojo last z zmagojočo silo! — Prihodnjič mi piši v cirilici!

Ljubi gospod Doropoljski!

Čital sem Vaš »Zvonček«. Vem, da z veseljem sprejemate pisemca od svojih ljubih otrok. Pišem Vam prvo pismo. Hotel bi Vam napisati še več, a si ne upam. Prosim, ne vrzite mojega pisemca v koš!

V šolo hodim peto leto, in sicer v II. razred II. oddelek. Pri nas imamo štirirazredno ljudsko šolo. Naš grič Sv. Duh je majhna vas s krasno slikano cerkvijo. Od tod je lep razgled na Mursko polje. Imam še dva brata. Moji starši so bolj siromašni. Drugič Vam napišem več.

Srčno Vas pozdravlja

Vaš vdani

Mirko N e m e c.

Odgovor:

Ljubi Mirko!

Tvojega pisma nisem vrgel v koš, ampak ga postavljam v kotichek, da Ti napravim veselje. Praviš, da so Tvoji starši bolj siromašni. Veš li, kaj je Tvoja dolžnost? Prizadevaj si, da jih nikoli ne žališ, ampak da jim z marljivostjo, ljubeznijo in hvalnostjo lajšaš bedno stanje! Tudi v siromaštvu so starši srečni, ako imajo dobre, poštene in pridne otroke!

*

Dragi gospod Doropoljski!

Tudi jaz se hočem seznaniti z Vami.

Hodim v peti razred ljudske šole v Škofji Loki. V »Zvončku«, ki sem si ga naročil l. 1920., so mi ugajale te povesti: »Gašpar, Muren in Duda« pa »Miklavž in Miklavžek«.

Najbolj mi je pa ugajal Vaš kotichek, zato Vam hočem pisati tudi jaz.

Prosim, če bi dali to pisemce v svoj kotichek!

Srčno Vas pozdravlja

Vaš

Herman V r e č k o.

Odgovor:

Ljubi Herman!

Prav ljubo mi je znanstvo tudi s Teboj. Morda me ne vara upanje, ki mi pravi, da se v bodočih letih zgrne okolo mojega koticčka čim večji krog naše mladine. Vsak koticčkar naj bi storil svoje, t. j. da mi pridobi vsaj še enega prijatelja — potem bi bili vsi lahko ponosni na to mogočno število navdušenih in zavednih Jugoslovenov! Na delo, prijatelji!

*

Cenjeni g. Doropoljski!

Že zopet se oglašam v Vašem koticčku. Iz velike zbirke svojih slik Vam pošiljam eno, da jo priobčite v svojem koticčku.

Če Vam bo ta slička dobro došla, se oglasim še večkrat.

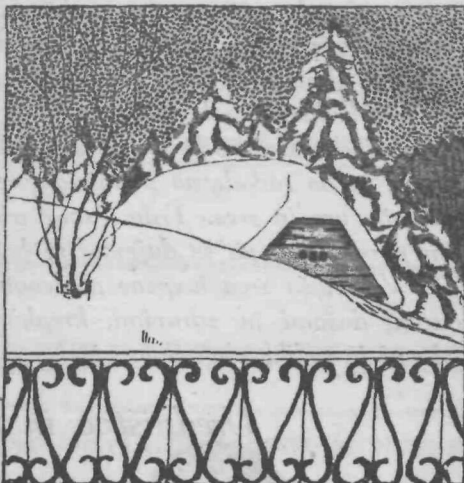
Fran Mihelič,

učenec II. razreda mešč. šole v Ribnici.

Odgovor:

Ljubi Fran!

Da se še bolj vnemem za risanje, priobčujem na tem mestu Tvojo risbo, ki od govarja sedanjemu letnemu času: predstavlja nam zimsko pokrajino v treh delih, združenih v celoto. Prav rad sprejemem še druge podobe izpod Tvojega risarskega peresa, ki jih imaš v svoji zbirki.

Ob sklepu XXII. letnika.

Ko zaključujemo danes XXII. letnik svojega lista, lahko obenem povemo svojim starim in novim naročnikom, kaj vse imamo že pripravljeno za „Zvonček“ v prihodnjem letu. Vsi se še z radostjo spominjamo „Kekca na hudi poti“ in pisanih njegovih doživljajev, ki so zbujali toliko zanimanja v širokem krogu naših čitateljev. Toda pisatelj Josip Vandot nam še ni vsega povedal, kar ve o Kekcu. V bodočem letniku bomo čitali drugi del znamenite te planinske pripovedke pod naslovom „Kecec na volčji sledi“. Da bo spis še vabljivejši, ga je olupsal s podobami Ivo Erbežnik. To bo „Zvončkova“ glavna povest.

Dr. Ivan Lah nam je poslal življenjepis enega najznamenitejših mož sedanjega sveta — T. G. Masaryka, predsednika Češko-slovaške republike. Življenjepis priobčimo takoj v 1. številki prihodnjega letnika. Sploh hočemo tudi v bodoče posvečati posebno pozornost zaslužnim in slavnim možem, ki naj bodo naši mladini zgled dela in ljubezni za narod in domovino.

Fr. Rojec nam je izročil spis s podobami „Za domači muzej“ in mladinsko igro v štirih dejanjih „Neposlušni Živko“. Oboje priobčimo prihodnje leto. Vrhutega imamo že pripravljene povesti in pesmi naših starih, dobrih znancev: Janka Lebana, Iva Trošta, Cvetinomirskega, Frana Črnagoja, Dragotina Humka, Frana Erjavca, Toneta Gasparija, Marije Grošljeve, Ivanke Kalinove, Miroslava Kunčiča, Jurajeviča in drugih starejših in mlajših naših sotrudnikov. Snovi imamo torej dovolj, saj smo se že založili tudi s podobami iz domovine, prirode in življenja — tako, da nam v resnici beli glavo skrb, kam pojdemo z vsem tem šarovitim bogastvom, ko pa je naš prostor tako tesno odmerjen! Saj tudi gospod Doropoljski vedno bolj sitnari in razprostrta kormolce, češ, dajte mi vendar nekoliko več poštenega kota, da se možko razkoračim in se končno rešim bednega osebenkovanja!

Iz vsega navedenega vsakdo razvidi, da bo naš „Zvonček“ tudi v bodočem letniku bogata zakladnica, ki bo radodarno ponujala vsakemu vsega dovolj, česar si želita in potrebujeta um in srce. Trdno smo uverjeni, da se krog naših prijateljev številčno poveča, vsi pa se duševno še bolj zblizamo in združimo v veliko rodovino. Vsa naša srca hrepene po lepoti, kreposti in popolnosti, ker hočemo s čistimi dušami in zdravimi, krepkimi telesnimi močmi služiti do konca dni slavni in veliki svoji domovini!

Uredništvo in upravnništvo.

„Zvonček“, XIX. letnik, nevezan 25 K, v navadni vezbi 42 K,

„Zvonček“, XX. letnik, nevezan 25 K, v navadni vezbi 42 K,

„Zvonček“, XXI. letnik, nevezan 25 K, v navadni vezbi 42 K.

:::

Nenavedeni letniki so pošli.

:::

V zalogi Društva za zgradbo Uči-
teljskega konvikta je ravnokar
izšlo z dvoglasnim stavkom s sprem-
ljevanjem harmonija d v o i e
n a r o d n i h h i m e n: „Bože
pravde...“ in „Lepa naša do-
movina“. Cena komadu 1 K, po
pošti 1 K 20 v. — Naročila sprejema
Knjigarna Učiteljske tiskarne,
Ljubljana, Frančiškanska ul. 6.

.....
KRASNE POSAMEZNE METULJE, dolinske in planinske, ima naprodaj
ali v zameno Fr. Rojec, Ljubljana, Streliška ul. 5.
.....

„UČITELJSKA TISKARNA“

V LJUBLJANI, FRANČIŠKANSKA UL. 6.

Telefon šte. 118.

Poštnohranilnični račun št. 76.307.

»Učiteljska tiskarna« je najmodernejša urejena in izvršuje vsa tiskarniška dela od najpreprostejšega do najmodernejšega. V zalogi ima tudi vse šolske in druge tiskovine.

Enobarvni kakor tudi večbarvni tisk.

Litografija. Stereotipija.

Delo točno, solidno in elegantno.

Og. skladateljem vljudno naznanjamo, da je »Učiteljska tiskarna« preskrbljena z novimi notami, torej izvršuje tudi muzikalije s prav ličnim in razločnim tiskom.

===== Cene zmerne. =====

  Svoji k svojim!

Kupujte

MLADINSKE SPISE

ki jih izdaja

„Društvo za zgradbo Učiteljskega konvikta v Ljubljani“.

Naročila sprejema

Knjigarna „Učiteljske tiskarne“ v Ljubljani.